

ADVIES

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Commandant Landstrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

Commandant Staf Opleidingscentrum Initiële Opleidingen (OCIO) (hierna: het HDE)

en

De Medezeggenschapscommissie Staf OCIO (hierna: de MC)

gerezen geschil over de (voorgenomen) maatregel als bedoeld in artikel 29, lid 1 (onder e) van het Besluit medezeggenschap Defensie (hierna: het BMD). De MC acht de voorgenomen maatregel om het OCIO te verhuizen naar de Kromhout Kazerne (hierna: de KHK) in Utrecht niet wenselijk.

Aard en inhoud van het geschil

De MC is primair van oordeel dat het geschil niet-ontvankelijk dient te worden verklaard omdat het HDE dit geschil niet zelf aanhangig kan maken bij het College. Het is een zaak van het bevoegd gezag (de Commandant Landstrijdkrachten (hierna: C-LAS)) en de MC. Voorts acht de MC de voorgenomen maatregel om de Staf OCIO te verhuizen naar de KHK niet wenselijk. De verhuizing naar de KHK is geen politiek primaat en hierover dient de MC haar medezeggenschap uit te oefenen. Er zijn verschillende redenen, zowel op financieel- als sociaal gebied, waarom de MC niet kan instemmen met de verhuizing naar de KHK.

De C-LAS, die de besluitnemer is van de maatregel tot verhuizing, benadrukt dat er wel degelijk organisatorische belangen zijn die ruimschoots opwegen tegen de door de MC geuite nadelen tegen de collocatie. Voorts wijst de C-LAS op de mogelijkheden die Het Nieuwe Werken bij het Commando Landstrijdkrachten (hierna: HNWC) biedt.

Verloop van de procedure

Bij nota van 4 april 2008 heeft de Secretaris-generaal aan ondermeer de C-LAS bericht dat hij instemt met de uitbreiding voor de KHK naar 3.000 werkplekken. Daarbij wordt geconcludeerd dat met deze 3.000 werkplekken meer dan 3.000 VTE'n kunnen worden gehuisvest.

Op 4 juni 2008 heeft de Staatssecretaris de DBFMO-overeenkomst Publiek Private Samenwerkingsconstructie (hierna: PPS) KHK getekend. Hierin is inhuizing van het Commando Landstrijdkrachten (hierna: het CLAS) in de nieuwe KHK per 1 oktober 2010 voorzien. Het wordt wenselijk geacht om de locatie KHK zoveel als mogelijk een CLAS-uitstraling te geven.

Bij nota van 11 maart 2009 van de wnd. C-LAS wordt aan de Commandant der Strijdkrachten verzocht om in te stemmen met de extra behoefte en aanvullende ruimte beschikbaar te stellen op de KHK ten behoeve van het CLAS.

Op 14 augustus 2009 heeft de Secretaris-generaal het Beleidsvoornemen PPS KHK getekend en dit beleidsvoornemen is bij nota van 18 augustus 2009 aan de C-LAS aangeboden.

In een nota van 3 mei 2010 van de C-LAS, gericht aan de Commandant Opleidings- en Trainingscommando (hierna: de C-OTCo) en de Commandant Ondersteuningsgroep CLAS (hierna: de C-OG CLAS), wordt aangegeven dat de betrokken medezeggenschapscommissies op basis van artikel 29 BMD in de gelegenheid worden gesteld om advies uit te brengen over het voornemen van de C-LAS om (delen van) de eenheden te verhuizen naar de KHK.

In een brief van 28 mei 2010 verzoekt de MC het HDE om nadere informatie die zij voor het opstellen van een gedegen advies nodig heeft. Voorts stelt de MC voor om de adviestermijn, na schriftelijk ontvangst van de gevraagde informatie, te verlengen tot zes weken.

In een brief van 28 juli 2010, gericht aan het HDE, brengt de MC een negatief advies uit over de voorgenomen maatregel tot verhuizing naar de KHK.

Bij nota van 9 september 2010, gericht aan het HDE, geeft de C-LAS een reactie op het afwijzende advies van de MC en stelt daarbij vast dat het advies van de MC geen nieuwe feiten en/of argumenten aandraagt die tot herziening van zijn besluit leiden. Hij verzoekt het HDE hem over de uitkomst van het hoor- en wederhoor proces te informeren.

Bij nota van 9 december 2010, gericht aan het HDE, heeft de C-LAS enige nadere vragen van de MC beantwoord en enkele aspecten van zijn nota van 9 september 2010 verduidelijkt. Hij spreekt tot slot de hoop uit dat de argumentatie er toe mag leiden dat de MC zal instemmen met de voorgenomen verhuizing.

Bij nota van 19 januari 2011 heeft de MC, na gebruik te hebben gemaakt van het aanbod van de C-LAS voor het geven van toelichting door materiedeskundigen, wederom een negatief advies uitgebracht over de voorgenomen maatregel ten aanzien van de verhuizing van de Staf OCIO naar de KHK te Utrecht.

Bij nota van 24 februari 2011, gericht aan het HDE, heeft de C-LAS geconcludeerd dat verschillen in opvatting over (relatieve) zwaarte van beslissingscriteria en bijbehorende argumenten de instemming van de MC uitsluiten. Hij stelt het HDE voor om binnen een week na ontvangst van de nota zijn MC aanvullend te informeren en binnen twee weken, bij een ongewijzigd MC standpunt, de kwestie ter beoordeling voor te leggen bij het College.

In haar brief van 17 maart 2011 geeft de MC aan dat zij haar standpunt ongewijzigd handhaaft.

Bij brief van 23 maart 2011 heeft het HDE, de heer R.H. de Jong, aan het College verzocht het geschil in behandeling te nemen. In voormelde brief heeft hij verzocht om tevens een vertegenwoordiger van de C-LAS ter zitting uit te nodigen. Voorts heeft hij aangegeven dat de heer A.A. Leuving bij de behandeling van het geschil zal optreden als HDE. Dit omdat de heer De Jong per 6 april 2011 met functioneel leeftijdsontslag gaat.

Bij brief van 29 maart 2011 heeft het secretariaat van het College aan de MC verzocht om een nadere toelichting van haar standpunt en daarbij tevens in te gaan op het advies dat het College op 24 maart 2011 heeft uitgebracht ten aanzien van een geschil tussen de Commandant LO/Sportorganisatie (hierna: C-LO/S) en zijn MC.

Bij brief van 22 april 2011 heeft de MC een toelichting op haar standpunt gegeven.

Op 20 mei 2011 zijn voorafgaande aan de hoorzitting aanvullende stukken overgelegd. Uit navraag ter zitting is gebleken dat deze aanvullende informatie bij beide partijen bekend is.

Standpunt van partijen

Standpunt van de MC

De MC is van mening dat het HDE dit geschil niet aanhangig kan maken. Het HDE is, zoals hij ook zelf heeft gesteld, alleen maar een postduif. De MC vindt dit een gemis in het BMD. Zij concludeert dat het geschil niet-ontvankelijk dient te worden verklaard en door het bevoegd gezag opgestart dient te worden. Voorts wijst de MC erop dat de mogelijke verhuizing geen politiek primaat betreft en dat zij haar medezeggenschap daarover kan uitoefenen. Zij verwijst hiervoor naar de adviezen ABB/2008/6916 en ABB/2009/7561.

De MC begrijpt niet hoe de herkenbaarheid van het CLAS hoofdkwartier vergroot wordt door meer mensen op de KHK te stationeren. Het Commando DienstenCentra (hierna: het CDC) is met 1800 mensen de hoofdbewoner van de KHK. Hoewel de MC een voorstander is van HNWC is hiervoor nog niet de technische ondersteuning en zijn er ook nog geen regelingen voor wat betreft flex- en aanlandplekken in den lande. Voorts wijst zij erop dat een mogelijke verhuizing van delen van Staf OCIO inhoudt dat de onderlinge samenwerking, dus de interne communicatie (synergie), beduidend verslechtert en er geen sprake meer is van cohesie binnen de Staf OCIO. De mensen van de Staf OCIO gaan door de verhuizing naar de KHK er zowel in tijd als geld op achteruit. De C-LAS is de MC op generlei wijze tegemoet gekomen. Een zeer belangrijk punt acht de MC dat de Koninklijke Militaire School (hierna: de KMS) en het OCIO samengaan en dus gezamenlijk een reorganisatie gaan aanlopen. In dit kader is het niet wenselijk om mensen vanuit Ermelo in Utrecht te stationeren met een gereede kans dat men binnen een korte tijdspanne weer in Ermelo of zelfs in Weert gestationeerd zou kunnen worden. Onder verwijzing naar de situatie van de LO/Sportorganisatie (hierna: LO/S) geeft de MC aan dat haar overwegingen niet synchroon lopen met de LO/S en geeft zij haar beschouwing op het door het College op 24 maart 2011 ter zake uitgebrachte advies.

Standpunt van het HDE als weergegeven door de C-LAS

De conclusie van de MC (dat Staf OCIO wel opleidingsactiviteiten uitvoert) is niet bestreden noch onbekend. Naar aanleiding van de conclusie van de MC dat de splitsing (defacto: geografische spreiding) ten koste gaat van huidige synergie en product, heeft de C-LAS hernieuwd gesproken met de functioneel verantwoordelijken. Gelet op de mate van planbaarheid van de noodzakelijke/gewenste contacten tussen de diverse functionarissen in de keten van het afstemmingstraject/opleidingsproces wordt dit niet als zodanig bezwaarlijk gekwalificeerd dat daardoor het eerdere advies van de functioneel verantwoordelijken wordt gewijzigd. Daarbij worden de positieve kanten van de collocatie benadrukt: nauwere samenwerking met staf van het OTCo en de nieuw op te richten Directie Personeel & Organisatie (Dir. P&O) met mogelijkheden tot wederzijdse steun bij tijdelijke personeelstekorten. Daarnaast wordt gewezen op HNWC. De C-LAS is er van overtuigd dat de vernieuwing hand in hand kan gaan met weinig tot geen negatieve rechtspositionele consequenties voor het personeel, maar zelfs mogelijkheden voor hen. Hij is van oordeel dat de voordelen voor C-45 Painfbat (gehele bataljon bijeen op de voormalige Jan Schaffelaerkazerne) en koppeling van staf OTCo, Dir. P&O en Staf OCIO wel degelijk organisatorische belangen dienen die ruimschoots opwegen tegen de door de MC geuite nadelen tegen die collocatie.

De C-LAS stelt vast dat het advies van de MC geen feiten en/of argumenten aandraagt die tot herziening van zijn besluit leiden.

De C-LAS hoopt met alle door hem voorziene eenheden van het CLAS HNWC binnen de niet operationele staven vorm te geven in een moderne kantooromgeving op de KHK.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 20 mei 2011. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College

Op 3 mei 2010 heeft de C-LAS aan zijn commandanten verzocht om de betreffende MC's in de gelegenheid te stellen om advies uit te brengen over de voorgenomen herinrichting/verhuizing KHK. Bij advies van 28 juli 2010 heeft de MC hierover negatief geadviseerd. Bij nota van 9 september 2010 heeft de C-LAS hierop een inhoudelijke reactie gegeven. Op 9 december 2010 heeft de C-LAS schriftelijk enige nadere vragen van de MC beantwoord en enkele aspecten van zijn nota van 9 september 2010 verduidelijkt. De MC heeft gebruik gemaakt van het aanbod van de C-LAS om ten aanzien van deze kwestie materiedeskundigen te raadplegen en de heer Van Hilten heeft een nadere toelichting gegeven. Op 19 januari 2011 is er door de MC wederom een negatief advies uitgebracht, waarop van de zijde van de C-LAS bij nota van 24 februari 2011 een reactie is gegeven. Bij brief van 17 maart 2011 heeft de MC haar negatieve advies ten aanzien van de voorgenomen maatregel tot verhuizing naar de KHK nogmaals bevestigd.

Het College stelt vast dat partijen hiermee het adviestraject als beschreven in het BMD ten aanzien van een voorgenomen maatregel hebben doorlopen en dat het College op grond van artikel 34, lid 1, onder b van het BMD van het voorgelegde geschil kennis kan nemen.

Ten aanzien van het standpunt van de MC dat het geschil niet-ontvankelijk dient te worden verklaard nu dit geschil niet door het bevoegde gezag (de C-LAS) is opgestart, maar door het HDE, merkt het College op dat de systematiek van het BMD in een dergelijke situatie voorziet. In dit verband wordt gewezen op artikel 30, lid 2 van het BMD, waarin wordt vermeld dat het HDE, als hij niet bevoegd is de in artikel 29, lid 1 genoemde maatregel te treffen, het advies van de MC zo spoedig mogelijk aan het bevoegd gezag zendt. De overlegvoering over de voorgenomen maatregel blijft evenwel, zoals in artikel 30, lid 3 van het BMD wordt vermeld, tussen het HDE en de MC plaatsvinden. Het College meent dan ook dat het HDE, als zich de situatie voordoet dat geen overeenstemming met de MC wordt bereikt, bevoegd is om het geschil -in overleg met het bevoegde gezag- aan het College voor te leggen. Het College acht zich derhalve bevoegd om het geschil op grond van artikel 34 van het BMD in behandeling te nemen.

Voorts merkt het College op dat uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat ten aanzien van het geschil -indien ontvankelijk verklaard- partijen een advies van het College wenselijk achten, zodat het College niet nader heeft onderzocht of er mogelijkheden voor een schikking waren.

Gebleken is dat de MC de voorgenomen maatregel van de C-LAS om (een deel van) de Staf OCIO naar de KHK te verhuizen niet ondersteunt. De bevoegdheid om de maatregel tot verhuizing te nemen, nadat het adviestraject als voorgeschreven in het BMD tussen het HDE en de MC is gevoerd, ligt, zoals hiervoor reeds is aangegeven, bij de C-LAS. Aan het College komt ten aanzien daarvan een marginale toets toe. In casu heeft de C-LAS voor het besluit om te komen tot een vulling van de KHK verschillende mogelijkheden onderzocht en zijn er verschillende afwegingen gemaakt.

Hierbij is de keuze onder meer op (een deel van) de Staf OCIO gevallen, als een onderdeel van het CLAS dat naar de KHK dient te verhuizen.

Het College stelt vast dat de C-LAS zijn keuze voor deze verhuizing voldoende heeft gemotiveerd en bij afweging van alle belangen in redelijkheid tot dit besluit heeft kunnen komen. Daarmee moet het besluit over de vraag óf de verhuizing naar de KHK door de MC moet worden doorgevoerd als een gegeven worden beschouwd, waarover verder geen medezeggenschap kan worden uitgeoefend. Daarbij merkt het College wel op dat het eerder betrekken van de MC bij de voorgenomen maatregel tot verhuizing het besluitvormingsproces ten goede zou zijn gekomen, alsook dat de lange duur van het adviestraject kan worden toegeschreven aan het tijdsverloop tussen de op 28 mei 2010 door de MC gestelde vragen en de volledige beantwoording hiervan door het bevoegd gezag in januari 2011.

Ten aanzien van de verwijzing van de MC naar eerdere adviezen van (de voorzitter van) het College (ABB/2008/6916 en ABB/2009/7561) waaruit zou volgen dat over de verhuizing zelf medezeggenschap kan worden uitgeoefend, merkt het College op dat in die geschillen het erom ging dat onvoldoende was gesproken over de gevolgen van de verhuizing en dat het HDE daarbij de noodzaak van de verhuizing onvoldoende had beargumenteerd en de MC onvoldoende in het proces had betrokken. In casu is de MC wel geïnformeerd over het besluit tot verhuizing en betrokken bij dit besluit. Voorts heeft de MC ter zitting aangegeven dat al haar vragen dienaangaande in januari 2011 zijn beantwoord. Daarbij wordt voorts opgemerkt dat ten aanzien van het samengaan van de KMS en het OCIO, wat mogelijk wederom tot een verhuizing kan leiden, van de zijde van het HDE ter zitting is aangegeven dat een dergelijke fusie zich nog niet bevindt in een fase van besluitvorming en dit derhalve nog te onzeker is om hierop vooruit te lopen.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting heeft het College kunnen opmaken dat het overleg tussen partijen met name is blijven steken in het wisselen van argumenten voor of tegen de verhuizing (de zogenoemde of-vraag) en dat nog onvoldoende is gesproken over de hoe-vraag, namelijk onder welke randvoorwaarden voor de MC de verhuizing kan worden uitgevoerd. Over deze hoe-vraag, betreffende de consequenties die voortvloeien uit de verhuizing van (een deel van) de Staf OCIO naar de KHK, kan door de MC wel medezeggenschap worden uitgeoefend. Hierbij heeft de MC gewezen op de omstandigheid dat door verhuizing van delen van de Staf OCIO de onderlinge samenwerking (interne communicatie/synergie) beduidend wordt verslechterd en dat er dan geen sprake meer is van cohesie binnen de Staf OCIO. Daarnaast heeft de MC gewezen op de extra kosten en reistijd voor het personeel, als zijnde een groot probleem. In vergelijking met de LO/S geldt voor het OCIO-personeel niet de regel woonplaats/standplaats.

Het College stelt vast dat, alvorens de verhuizing van het OCIO-personeel naar de KHK wordt uitgevoerd, er overleg dient plaats te vinden waarin gesproken wordt over de mogelijke problemen in de bedrijfsvoering die de verhuizing met zich brengt, alsmede over het aanvullend sociaal beleidskader waarbinnen medewerkers aanspraken kunnen doen gelden. De rechtspositionele regelingen zijn hierin leidend. Van de zijde van het bevoegd gezag is ook de bereidheid getoond om goed te kijken naar de problemen die voor het personeel uit de verhuizing voortvloeien en is toegezegd om binnen de vigerende regelgeving aan het personeel tegemoet te komen. Het College adviseert partijen om met elkaar een open en reëel overleg aan te gaan, waarbij zij openstaan voor elkaars standpunten, deze standpunten zullen afwegen en zo nodig de juistheid van argumenten van de ander erkennend, het medezeggenschapsproces op een juiste wijze zullen vormgeven. Het is aan het HDE om dit overleg met zijn MC te voeren.

Het College verwacht dat de MC in staat is om het overleg over de hoe-vraag snel aan te gaan, mede gelet op de al langere looptijd van het traject. Daarbij wordt er eveneens op gewezen dat partijen kort geleden al informeel met elkaar hierover hebben gesproken en er dus al een eerste argumentenuitwisseling heeft plaats gevonden. Daarnaast heeft het College ter bespoediging van het overlegtraject over de hoe-vraag ter zitting met partijen afgesproken dat zij ten aanzien van het advies van het College op de of-vraag op maandag 23 mei 2011 telefonisch contact met het secretariaat van het College konden opnemen en dat op dat punt derhalve het schriftelijk advies van het College niet behoefde te worden afgewacht.

Advies

Het College adviseert de Commandant Landstrijdkrachten te beslissen dat, alvorens de verhuizing van de Staf OCIO naar de KHK wordt uitgevoerd, met de MC op korte termijn een open en reëel overleg plaatsvindt over de met de verhuizing samenhangende wijziging in de organisatie, de daardoor te verwachten problemen in de bedrijfsvoering en het aanvullend sociaal beleidskader waarbinnen de verhuizing van het aangewezen OCIO-personeel kan plaats vinden, waarbij gekeken wordt naar mogelijke oplossingen voor te verwachten knelpunten.

30-05-2011